

Příběh o umělém jezeru Hosena v Dubicku

Je to již dvacet let co jsme oživili antropogenní krajinu vznikající činností člověka umělým jezerem Hosena. Dvacet let v historii je jen okamžik, ale v lidském životě to je dospělý člověk vnímající, bádající a hlavně zvědavý. Proč bylo umělé jezero vytvořeno a kdo ho "vykopal" ? Vyprávění příběhu o vzniku umělého jezera musíme začít od začátku. Do Územního plánu cca v roce 1998 obce Dubicko byl zpracován dokument Územní systém ekologické stability zpracovaný Dr. Bauerem z Brna. Ze znalosti průřezu vrtu HV 202 u Luhového remízku ze kterého jsme v první etapě výstavby vodovodu čerpali vodu pro obec, kde je první mocnost zvodnělého štěrku do hloubky 30 metrů jsem navrhl zpracovateli Územního systému ekologické stability vytvořit umělé jezero na propojení biokoridoru Lužního potoka s lesem Potůčky. Jezero vytvořit v místě, kde je zatrubněná meliorační vodoteč, dříve Lužní potok napájející Tunklův rybník. A tak jsme v zastupitelstvu obce schválili územní plán, kde bylo mimo jiné navrženo vyvoření Malé vodní nádrže Hosena.

Proč právě "HOSENA". Pro původ tohoto názvu se musíme vrátit do 15. století, kdy

Jiří starší Tunkl z Brnička a na Zábřeze (1455 – asi 1494) rozšířil původní rybník na 82 ha. Rybník se rozkládal mezi Dubickem a Bohuslavicemi, sahal až do míst dnešního jezera, kde jsou obecní pozemky, které byly zamokřené a místní sem chodili pást dobytek a hlavně husy. Když se na vesnici sypalo husám zrní, tak se říkalo "Hosa na, hose na", proto nese tento pozemek dodnes historický název "Hosena".

Projektovou dokumentaci na Malou vodní nádrž Hosena zpracoval Ing. Ladislav Ille TERA Zábřeh. Po povodních v roce 1997 byly opravovány inundační hráze kolem řeky Moravy. V roce 2000 opravu hrází pro Povodí Moravy vyhrála firma TOMSTAV s.r.o. Olomouc, které jsme na opravu hrází prodali podorniční vrstvy hlín mocnosti cca 1m za 220 tis.Kč. Tímto výkopem jsme zahájili stavbu umělého jezera a přístupové cesty. Přístupová cesta dříve vedla z obce kolem rybníka a zamáčeného pozemku do remízku v Luhu. Jako chlapec si původní cestu pamatuji, byla klikatější a rostly podél cesty švestky, než ji zemědělci rozorali. Stavba Malé vodní nádrže Hosena byla zajištěna vložím břemene k obecnímu pozemku v rozsahu stavby Malé vodní nádrže Hosena ve prospěch Úsovska a.s. pro těžbu štěrkopísků. Těžba štěrkopísků započala v květnu roku 2001, za 1 tunu vytěženého štěrku jsme získali 10 Kč. 1 mil Kč získaný za vytěžený štěrk jsme využili na stavbu II.etapy oddílné gravitační kanalizace. Jen pro zajímavost, na stavbu "Malé vodní nádrže" bylo vypsáno výběrové řízení, které vyhrál EKOZIS s.r.o. Zábřeh s částkou něco přes 5 mil. Kč. Výběrové řízení bylo zrušeno. V září roku 2001 stavbu Malé vodní nádrže Hosena firma Úsovsko a.s. dokončila. V průběhu výkopových prací doznala stavba zásadních

změn. V jižní části jezera je hloubka 7,5 m a severní nad ostrůvkem od 2 do 3 m. V umělém jezeru byl vytvořen ostrůvek ke kterému vede pod úrovní vody šterkový hřbet a na severovýchodní straně je litorální pásmo - mělká partie, která má nezastupitelnou roli jako stanoviště pro vodní organismy. Na ostrůvku byly vysazeny duby, jasanů a břízy. Výsadbu dubů a keřů kolem přístupové cesty a Hoseny zajistil ing. Stanislav Soják s pomocí žáků a pedagogů Základní školy v Dubicku v letech 2003 - 2004. V rámci Dne země 22. dubna v letech 2004 - 2010 žáci základní školy dosadili biocentrum remízky dubů a jasanů. V říjnu 2018 k památce 100. výročí vzniku ČSR 28.října 1918 zde vysadili žáci základní školy ve spolupráci s pedagogy památnou lípu. Ze spolků prostor biocentra využívá Sbor dobrovolných hasičů Dubicko, který si pro svoji činnost vystavěl na konci přístupové cesty zázemí a Spolek rybářů obce Dubicko, který byl založen 17.4.2003 jako občanské sdružení s povolením výkonu rybářského práva na Malé vodní nádrži Hosena. V posledních letech využívá vodní plochu, prostor biocentra a cyklostezky také Sokol Dubicko k velmi zdařilým akcím Spolu v pohybu.

Koncem roku 2020 vysochal řezbář **Jaroslav Pecháček** u jezera z kmene dubů vyrostlých v Benedově ulici na pozemku ing. Jaromíra Kurečky lavičky ryby a bobry. Je držitelem tří českých rekordů v rychlořezbě motorovou pilou a dvou světových prvenství v řezbě dvěma motorovými pilami současně. V roce 2020 byl zařazen do Encyklopedie osobností České a Slovenské republiky, britského vydavatelství British publishing house. Druhým dřevosochařem je **Miroslav Burša** z Březiny, který vysochal z kmene dubů lavičku bota a pulci. O své práci hovoří takto "Do dřeva vkládám city, které jsem do kusu kmene „prostřednictvím" své motorové pily vložil během jeho opracování až do vzniku dané sochy, plné „tichých slov".

Na podzim roku 2020 byly podél cyklostezky z Hoseny k Bohuslavicím vysazeny převážně hrušky a v menší míře moruše, oskeruše, maliny, ostružiny a indiánské borůvky. Výsadbu organizovala Rada obce Dubicko za účasti hasičů, rabářů, sokolů, myslivců a občanů z Bohuslavic. Jen víc takových počinů, za které je potřeba zúčastněným poděkovat. Odměnou jim jednou budou sladké hrušky a třeba i maliny.

Hektičnost dnešního světa má prokazatelný negativní vliv na nejmladší generace, rodiny žijí v neuvěřitelně rychlém tempu. Je velmi důležité odtrhnout mladší generace od virtuální reality a ukázat jim, že člověk je součástí přírody a hlavně je přesvědčit, že volný čas není nuda. Hosena je ideální místo pro odpočinek. Severovýchod zahalený hustými lesy, třpytící se hladina vodní plochy a biocentrum nám připomínají, jak je pro nás příroda důležitá.

Vážme si tohoto místa a chraňme ho !

v Dubicku 7.3.2021 Josef Sobotík